

ACC. N:R. 4675

Landskap: *Halland*

Upptecknat av: *Albert Anderson-*

Härad: *Tönnersjö*

Adress: *Varberg - Sandhög.*

Socken: *Tönnersjö*

Berättat av:

Uppteckningsår: *1926*

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen rör *Linets odling o. brukning*

*sid.
1-5.*

5 sid.

Skriv endast på denna sida!

Tönnersjö 4675

1

Lin såttes helst på djup och god mylla.
Helst vore jorden väl bejat i höst, eller
alla helst vore mytling.

Sätten och tidsen som brukning för
hand.

Skörden utfördes så, att man med hän-
derna ryckte upp linet, vilket kallades
att "röska". Man tog så många skän-
man kunde gripa och med båda hän-
derna, ryckte upp det med rötterna
och skakade det för att jorden skulle
lossna från rötterna. Därefter sam-
manband man linet i små hävar,
vilka restes i skyllan till förkuring.

Sedan linet torrats, skulle man
avskilja fjäderhusen från linstjälkarna,
vilket skedd genom att "repa" linet,
d. v. s. draga det genom en "repa"
som var en kam av trä eller järn.

Skvama från fjäderhusen användes
att uppblanda hårs- och sämforder med.

Linfjock användes som floder åt
sjuka kreatur.

Linhalmen skulle därför rötas.
Den utbrändes här för på en äng eller
en åker till ängströning.

Efter rötningen backades lindhalmen på
bestad, varefter den var färdig att bräddas.

Bråkningen började med svare bråk-
ningsprocedur. Först skilde man med
en grovare bråka "krasa" lindhalmen,
därefter skulle man med en något
finare bråka "klöva" drusammen.
Stiltuaden mellan bråkerna var den,
att den grovare hade större mellan-
rum mellan käftarna, medan
den senare hade jämförelsevis tät-
sittande sådana. — "Krasningen" och
"klövningen" kallades med ett gemen-
samt namn "bröyda" (bröyda).

Efter bråkningen sammansattes
varje handmål lin och lats tillhopa
i bunten, som hopbunds.

Efter bräkningen skulle man skicka
linet, vilket kallades en "tjätta" (gäta)

Vid skäkningen avskildes dels tvätta
tågor och dels kvarstående skåvor, s. v. s.
vidartade delar från spjällen. Detta av-
fall kallades med ett gemensamt namn
"rösle".

Sedan man ännu hade häcklat linet
var det färdigt att spinna.

Spinnrockarna framtogs först
efter jul.

Det spunna garnet indelades i kvali-
teter efter det material, varav det fram-
ställdes. Av det bästa linet erhöles
högan, av "rösle" erhöles "rösegran".

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESSANLING

5 4675

5

Därför skulle man tvätta och bleka
garnet, varför det kunde användas
för skilda ändamål.